

Helyi hírek
 kintetett
 emánt-
 de szel
 NN
 on, V.
 gyári
 nagy-
 gyé-
 zások,
 átsze-
 kap.
 átnok
 szel.
 ra. Gyémán fűző-
 pok kívánatra díj-
 k brilliánsokat és
 ket.
 Londoni, párisi
 és hamburgi
 kál. — a ceer-
 1866. men-
 lasági kiállítás
 klevelével —
 — 2000-évi díj
 kiállítás okle-
 gi egyesület VI.
 merésével, 1879
 lovar-egylet el-
 őcsésen, a ma-
 dínterő.
 gi
 oora
 juboknak
 reneburg.
 gyógyszerész
 attápláló
 szolgálatát-
 n, tejjavítá-
 sosságokhab-
 nak haszná-
 berényi Felső-
 Emil gyógy-
 radon Jacky
 a István, Dr.
 és Mahr Ka-
 ró Adolfaól
 lgn. gyógyez
 gyógyász. és
 an.
 János oszt-
 szállító kor-
 szágok majd
 van rakhely
 közudomásra
 kérik a n.
 minden doboz
 támaszra.
 Ferencz
 román kir.
 litó.
 er lak-
 ója.
 modern
 R.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 S. János-utca SIMON-ház Kunz József ut
 kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körül pa...
 valamint a lap szelemi részét illető
 minden közlemények ide intézendők.
 Bármilyen levelek csak írásbeli kézzel
 fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
 A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hatszempetisor egyszeri bejelentésért 5kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
 Nyitótér 4 szempetisorért 20 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magaaz fejelet
 újdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Hétfő, Január 23.

16. szám.

Igy lesz már ez eddig...

(T.) Unalmas biz az, de hát azért csak fogjunk hozzá. Már magam is megirtam egynehányszor, amit most imi akarok, aki akarta, el is olvashatta egynehányszor, de ha éppen úgy akarja, elolvashatja most is. Hja kérem, azt megírni hirlapírói kötelesség. Az olvasó úgy tesz, amint neki tetszik, amit már tízszer olvasott, hát hogy tizenegyszer is elolvassa, egyedül tőle függ, de nekünk, a napi sajtó fölkejtőinek (!) és áldozatainak minden alkalomkor ekkell mondanunk ama predikációt, hogy: „Mondá vala Tisza Kálmán, Irányi Dániel, vagy Apponyi Albert az ő tanítványainak sat.” Hogy aztán elalszanak-e a hívek, amíg mi nagy bölcsen elmélkedünk, az ő dolguk, de az elmélkedés? az a miénk...

Am kezdjünk hozzá!
 „Mondá vala Irányi Dániel az ő tanítványainak: (még akkor Csanády bátyánk is mellette ült és oda sugta neki: „Az átkos kaurmány!”) Bizony bizony mondom nektek nem messze van az idő (Már hogy mit értett messzeségnek, azt nem tudjuk, de annyi igaz, hogy még akkor tájban haja volt, s hogy jövendőlének bekövetkezését nem érte meg hajasan. Kopaszon is bajosan fogja megérni) mikor elfog pusztulni a haza: Elpusztítja Tisza Kálmán. A kormány (Csanády oda sugta: átkos“ gazdálkodása sat. sat. Es Irányit követte Orbán Balázs derűtség változatosságának okáért; aztán jött Apponyi Albert, s hogy ne jött volna utána a menyország kulesával Horánsky Péter apostol, a ki a szikla és a kire mester az ő pártegyházát építi.

És így szépen sorrendben, minden budget vitánál elmondattak, amik most elmondattak, na persze más garnirunggal, de azért a melegített peccsenye szag nem csinált a hallgatáshoz nagyobb gusztust, amint hogy most sem csinál. Az egy káposzta csuszpájról tartja a hagyomány, hogy minél gyakrabban melegítik, annál jobb, no de én soha sem kérek belőle.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A bojár leánya.

Regény.

Írta: Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Az áldó szó elhangzott. Marina sirva csókolt az öreg bojár kezét, Armin zsiabdán térdelt ott, fölé zúgtak s feje oly nehéz volt, nem bírta fölemelni.
 — Szeressétek egymást s ne feledjétek el engem, — szólt még egyszer az öreg bojár. S kezét bágyadtan lebocsátotta és fejét hátrahajította a vánkora.
 — Menj most, gyermekem, — szólt néhány percznyi szünet mulva, menj Marina, és én Armin maradjon még.
 Marina engedelmesskedett.
 Armin szótlan, komor csüggettséggel, — foglalt helyet az ágy mellett. Érezte, hogy mindinkább zsákmánytúl esik egy sötét végzetnek; érezte, hogy mindinkább nehezebbé, csaknem lehetetlenné válik a visszalépés. A veszedelem összetonyosul feje fölött.
 Az öreg bojár aztán, mikor egyedül maradt Arminnal, újra megszólalt.
 — Iróasztalom kulcsa önnél van. Ott megtalálod őt mindent: a számadási könyveket, a leltári kimutatásokat, mindent, a mi huzom gazdaságára vonatkozik. Férjhezmenetele előtt én kezeltem Marina vagyonát, özvegyisége óta szintén. Tegnap este elkészítettem a számadásokat mind, följegyeztem önék az utasításokat. Ön használni fogja belátása szerint. Nyugodtan halok meg.
 Nagyon kifáradt, míg ezeket elmondta s utóbbi szavait már hőrögre, fuldokolva ejtette ki. Meg kellett pihennie.

A megmplegített szónoklatokból sem kérek, azért csak találják, én ugyan nem tudom kinek, mert hogy akadna élő ember, aki tizenkettedik melegítésben is élvezhetőnek találná, nem gondolnám. Végre azonban kiséül, hogy a hazának kell ez a csuszpájr. Nem tudom, hogy a haza ki által jelentette ki ebbeli ohajtását, de annyi tény, hogy az oltár a melegített káposzták áldozataival meg van rakva a roskadásig.

Mert ha a pénzügyminiszter előterjeszi a költségvetést, — annak meg kell lenni, s ha a neki buzdult hazafi a részletes tárgyalásnál egyik másik tételét megtámadja, annak is van értelme, de hogy az általános vita miért tartson napokig, még ha értelme nincs is? Ez a kérdés...

Erre tessék megszavaztatni a választókat. Bor nélkül, muzsikaszó nélkül, lágy czipő nélkül is a miénk lenne a diadal, háromszázezer melegített ellenzéki szónoklattal szemben. Ugyan hol van még olyan ember az országban, aki az ellenzéki szónoklatokat kívülről ne ismerné? mert ha Orbán Balázs elfelejtette, amit 1877-ben 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, és 87-ben elmondott, s minden évben újra meg újra be kell tanulnia hogy elmondhassa, ám rántsa elő a legelső politikai eszméit, az bizonyonyal nem felejtette el, és elmondja akkurátosabban.

Hanem a mit 1877 óta még egyszer sem mondtak el: az a pénzügyi terv, melylyel a hazát, — már mint ök, — megmentenék. Pedig erre is fellettek szólítva minden évben és fellettek már szólítva ez idén is. De itt a hallgatásnak ama bölcsességét, melyet máskülönbben perhorreskálnak, szörnyen nagyon kipótolják. Itt már nem beszélnek, mert ugymond: előbb miniszterek akarnak lenni. Majd aztán... Lám a kis hamisok, — hogy akarnak kíváncsivá tenni a közönséget. Irányi Dániel is így akarta az egykori „Magyar Ujság“-gal. Minden évnegyvedeen kitünő tápot ígért, de ahhoz

a feltételhez kötötte hogy: előbb sok legyen az előfizetője. És a közönség, amely csak ott szeret kíváncsi lenni, ahol nem kockáztat, elejtette az újságot, mely csak ígért, de nem adott, az „Egyetértést“ meg, amelyik nem ígért, hanem adott, felkarolta.

Hát az ellenzéki honatyák is addig addig nem állnak elő a honmentés pénzügyi tervével, míg egyszer csak elfogynek, mert a nem kíváncsi közönség mindig kevesebb és kevesebb példányra fog előfizetni. Amde hogy álljanak elő ugyebár, ha nincs mivel? Hiszen ez a baj és ezt már értjük mi is. De lássák; A mi g Tisza a Kálmánnak lesz a leg-több esze, addig úgy sem lehet e bajon segíteni.

A közös költségvetés és a delegációk. A mint a „Bud. Corr.“-nek Bécsből jelentik, a közös hadügyminiszteriumban a jövő évi költségvetési előirányzat összeállítására szükséges összes előmunkálatokat siettetve fogantatották avégből, — hogy a hadügyminiszterium költség-előirányzata — a közös kül és pénzügyminiszteriumok költségvetései csaknem normalisok — legkésőbb ápril végéig elkészüljön, minthogy a kormányok azon szándékban vannak, hogy a delegációk ülészaka, még ha ennek folytán a póthitelek szükségességét nehezebben is lehetne kikerülni, úgy, amint ez a hetvenes években rendszeres történt is, május havára, a magyar országgyűlés ülészakának befejezése után azonnal Budapesten egybehívassék.

A dunaszerdahelyi választás megsemmisítése. A képviselőház VIII. bíráló bizottsága meghozta az ítéletet a dunaszerdahelyi választás ügyében, mely szerint Szabó Lajos, Dunaszerdahelyen megválasztott képviselő választatása, a képviselőház házszabályainak 69. §-sa értelmében megsemmisítették.

Országgyűlés.

Budapest, január 21.

A képviselőház, mai ülésében is folytatta a költségvetési általános vitát, melynek elején Schwarz Gyula szólt a személyes kérdésben, felelvé gr. Apponyi tegnapi beszédének egyik passzusára. — Horváth Gyula gr

— Édes fiam, — szólt az öreg bojár, még jobban fölemelkedve ágyában s arcán a frívól mosolyt komoly méltóság váltotta föl.
 Ez volt valódi nemes, őszinte képe. ha levetette magáról a párisi salonok álarczát.

— Édes fiam, remélem, hogy ön megszerzi nekem ezt az utolsó örömet. Ne szóljunk többé róla. Önnek igazsága van. Gyámoltalan az, ki fölrajka magára az idegen pávatollakat. Nekem nehéz meghalni így, de önnel igaza van. A régi neveknek el kell pusztulni s a jobbágy fia fogja elfoglalni a helyet, hol a bojár állt. A kor szellemen föltartóztathatlan. Mondja meg ön azoknak, kik kérdezní fogják, hogy utolsó órámban a szabadelvűség és egyenlőség diadalát kértem Istentől.

Bágyadtan hajította le fejét a vánkora. Armin meg akarta akadályozni a továbbbeszélében. Az öreg nem hallgatott rá.

— Add ide kezdet, fiam, — szólt töredeve. — Tedd boldoggá Marinát és isten áldjon meg!

Aztán elhallgatott, behunyta szemét és ugy látszott, esendesen alszik.

Alig mult el egy óranegyvednek fele vagy harmadrésze, megrázködött ágyában. Erős köhögés, hörgéshez hasonló rohanta meg. Armin a mint rá tekintett, úgy látta, hogy arca már egészen felvette azt a viaszszárga színt.

Rémülten sietett ki a szobából, hogy az orvost hívja.

— Diacardiú meghal.
 — Még nem, — szólt az orvos komoly, szomorú hangon, miután megtekintette a sebesültet; — de az éjjelt vagy a holnap napot nehozen éri tul.

Másnap hajnalában örökre elhunyt az öreg bojár.

XI.

A vér vért szokott kívánni. Bratiann kapitány sem sokáig födroztatta szép fekete fürtöt

Apponyi pénzügyi terveiről szólva, azokat a pénzügyi kibontakozás nagy feladatához képest, komolyan számba nem vehetőnek monda. Majd a szabadelvűségnek hazánkban való jelentőségéről szólt s végül Meltzinek válaszlott tüzetesebben. Horváth Gyulát ma is, mint mindig, általános figyelem közt hallgatta a ház s beszédének úgy magára a budgetre, mint különösen a százkokra s a liberalismusra terjedő részletei nagy hatást keltettek.

Utána Pázmány Dénes hivatott felszólásra, ki egyebet sem tett, mint hogy Schwarz Gyula eddigi politikai pályafutásával foglalkozott s mellesleg apostrophálta Asbóthot is.

És most következett a mai ülésnek leg-érdekesebb és legfontosabb momentuma: Weckerle Sándor államtitkár beszéde, melyet a sűrűn látogatott ház nemesak feszült figyelemmel s nagyfokú érdeklődéssel, de igazi élvezettel, a többség pedig gyakori zajos tetszésnyilatkozatokkal kísérve, hallgatott végig. Szónok tisztán s szigorúan a pénzügyekkel foglalkozott s az ellenzéknek, főképp Horánszkyknak, a költségvetés irrelitására vonatkozó vádjait pontról pontra, tétellel-tétellel, ritka sikerrel czáfolta meg. Még ennél is nagyobb hatást keltett beszédének ama része, — melyben elővette a mérsékelt ellenzék „pénzügyi programját“, a mint annak egyes pontjai Horánszky mult hétfői és Apponyi tegnapi beszédeiből összeállíthatók. E program-pontozatokat is sorba vette s a legkifogástalanabb parlamenti modorban bár, de kérielhetlen szigorral jelentékelenségre devalválta, ama nagy feladattal szemben, melyet a pénzügyi rendezkedés involvál.

Midőn az államtitkár beszédét végzé, a többség sorából zajos éljenzés és taps hangzott fel és számosan siettek neki szerezését kívánni, nagy sikerű és hatású szónoklatához.

A béke határídeje.

Berlinből írják a „Pester Correspondenz“-nek:

„A próféták közé ment Saul? kérdik csodálkozva az emberek. Zsinagóga települt le a berlini tőzsdén, a hol Bismarck herczeg nevében a béke evangéliumát hirdetik?

Először jön a czár s mikor senki sem gondolt többé arra, hogy az egész világ által oly epedve várt békeszót ki fogja mondani, egyszerre csak nyilvánossá lett Dolgorukov orosz herczeghez intézett kézírata,

háját s nem sokáig pedergette szép fekete bajuszát. Egy hét mulva megtalálták egy erdőben holtan fekvé a havon. Akárkinek golyója volt, mely mellét átfurta, de jól talált; egyenest szívébe ment.

Az oláh hadsereg csak egy kapitányt vesztett, az ország semmit, a nők egy kitünő udvarlót.

Hogy párbajban esett el, azt gyanították; hogy kilőtte még azt, nem kuttatták. A szép Marina mikor meghallotta a esetet, remegve, ön magáról megfeledkezve borult Armin nyakába.

— Oh, csakhogy az Isten megtartott téged nekem!

Armin nem felelt; szomorú maradt. Lázasak, kábultak voltak mindketten, a férfi is, a nő is.

De a metsző gyötrelmek közt, melyek lelkét szagatták, a gyönyör érzése rezgett át mégis Armin idegein, mikor a szép asszony fejét vállaira hajolva érezte s arcz az arczhoz ért. Nem tehetett róla ember volt.

Nem is vonta vissza most már fejét, melyhez hozzá simult a szép asszony feje, nem is szakította ki magát karjai között, melyek szorosán átölelve tartották nyakát. Erélye, akarata elzsiabdított már az önmagával s sorsával hosszú küzdelemben. A kétségbeesés kábító örömet kért s a sokat zaklatott lélek mindenkül megfeledkezett, csak Marina szépségét látta és látta a könyvtől ázótt szemben fölállni a szerelem lángját.

Könnyű ókosnak lenni, mikor a sors nem helyezi kemény megpróbáltatásra az embert s könnyű vádolni azt, ki nem elég erős ott, hol vaddió közül kilenczvenkilencz ép oly grengye volna, míg a századikat talán megörzéné hideg vére.

(Folyt. köv.)

melyben a minden oroszoknak eddig oly szófukar s remény nélkül szűkölködő ura, nem csak reményét, hanem éppen biztosságát fejezi ki a béke fennmaradása iránt és nem csupán a folyó évre, hanem mindjárt a jövő évekre is. Nyomban utána következnek a városágos Bismarck és még erősebben jövendő. Ő már nem éri be a biztossággal, hanem mindjárt megnevezi a béke éveit is. Minden jó három; tehát a béke éveinek száma is ennyi. A kanczellár, a ki minden profétaság mellett is egy kissé megmaradt diplomatának, irásban nem adta, de kimondta és Lappenburg ur, a hamburgi bankár, nem kiméte a fáradságot, a jövendőt egy üzleti körlevélben, a tözsdének és a világtörténelemnek átadni. A császár leírata levél, Lappenburg körlevele szintén levél, mind a kettő hiteles.

Különbösen a három éves békehatáridőnek egész komolyan politikai számítás képezi az alapját: Franciaország a folyó évben egészen a világiállítás előmunkálatainak él, a jövő évben maga a kiállítás lesz és az 1890. évre még tartósan ki fog hatni, e három év alatt Franciaország oly kötelezettséget nem vállal magára, mely őt háborúba bonyolítaná, francia szövetség nélkül pedig Oroszország nem fog háborút kezdeményezni és így három évre biztosítva van a béke. Quod erat demonstrandum.

A költségvetés a parlamentben.

Különös véletlen, de tényleg úgy van, hogy a magyar képviselőházban nincs egyetlen Fülöp sem. A Sándoroknak tehát elég terük van, hogy hódítások által a leglángolóbb becsüvés, a legviharzóbb tettingert kielégítsék. Derekasán ki is használják az akciónak ekként kinálkozó szabadságát és korlátlanul a népképviselőink és fiatal államférfiaink közt a Sándorok a legjobb nevek mellé sorakoznak. Köztük a legfiatalabbak és legderekabbak egyike, a parlamentáris szónoklat fegyverének lovagias és győzelmes kezelésében a legerősebb, Wekerle Sándor államtitkár tartott nagy lovagjátékot s törte egyik lándzsát a másik után a kormány és politikája mellett. És minden lándzsa talált egy ellenfelet s minden ellenfél ki lett vetve a nyeregből.

Az éles kritikát, mely alá Horánszky Nándor vonta a költségvetés iránt, Wekerle a maga részéről még élesebben kritizálta. Építéssel irgalmatlanul és Gróf Apponyi Albert pénzügyi programjával sem bánt el kiméletebben. Pontról pontra kimutatta, hogy mily szilárdak és az állami élet organikus követelményeinek kellőleg megfelelőek a kormány által elért csökkentése a kiadásoknak és szándékolt emelése a bevételeknek, hogy részben mely jelentéktelenek, részben az állami apparátus szervezetére nézve mely veszélyesek, szóval mely működésükre a programbeszélő ellenzéki vezérek pénzügypolitikai csodaszerei. Az egyik oldalon gyújtólag, a másik oldalon lesújtólag hatott, az élénk és szigorú szakszerűsége dacára kezdetétől végeig érdekes beszédnek szatirikus beféjezése, a hol Wekerle Sándor a legalább is épp annyira kormányra vágyó, mint kormányképes ellenzéknek, azon kevés vigasztaló kilitást állította szeméi elé, hogy ha kormányra jutna sem lenne képes az osztrák szerződést feltétlenül kihízelegni, mert a vele kötött vám- és kereskedelmi szerződés tíz évig érvényben marad, később még kevésbé, mert akkor meg már kopott udvarlónak leendett, a ki tudvalólag ritkán tud szerencsét és sikert felmutatni a kegykeresésben.

Wekerle mellett Horváth Gyula vitte el a mai nap pálmáját, a ki, mint mindig, világosan, meggyőződéssel melegen, fejtegetéseinek formájában és tartalmában egyformán jelesen, a ház állandó érdeklődése által kisérve beszélt a költségvetés mellett.

Napi hírek.

— **Debreczeni iskola.** A tiszántúli egyházközség múlt évi augusztus hóban tartott, közgyűlésén felhívta a főiskolai tanárkart, hogy az újonnan tervezendő támpintézet kezelését ügyrendjét, nem különben a támpintézetbe való felvételi szabályzatot, oly időben készítse el, hogy a főisk. gazdasági tanács is megtehesse arra észrevételeit, a úgy a f. évi tavaszi egyházközségi közgyűlés elé fölterjeszhető legyen. A tanárkar egy biztosságot nevezett ki a fontos ügy előkészítésére, javaslatlételre, mely is pénteken Elek Lajos tanár

munkálata alapján, elkészült feladatával. Dr. Ozory István és Dóczy Imre, a főiskola új rendes tanárai, jövő hó 11-én fogják tanárkari határozat szerint, székfoglaló értekezéseiket megtartani.

— **A jótékony nőegylet bálja.** Városunknak jótékony nőegylet foglalkozó urnói is föl akarják a jövő hónapban keresni Karnevál herceg udvarát, a mennyiben 11-én az Arany Bika dísztermében, a jótékony Nőegylet saját humanitárius céljaira, zártkörű álarozos bált fog rendezni. Sok alkalmunk lesz még e bálról írni, úgy most csak annyit jelzünk, hogy meg lehet azon jelelni dominóban, vagy jelmezben álaroz alatt, vagy, a kinek úgy tetszik, egyszerű estélyi öltözékben is. A páholók a nézőközönség számára tartva fenn, de a páholóba lépőknek személyjeggyel is ellátva kell lenniük. Belépti jegy személyenként 2 frt. A páholójegy ezúttal három forint. — Különbösen a meghívók az illetékesek kezébe rövid idő alatt megküldetnek. Felhívjuk e nemes célú mulatságra előre is a nézőközönség szives figyelmét Birjon vonzerével az a körülmény is, hogy ilyen elite álarozos bál igen régen nem tartott városunkban.

— **Temetés.** Ma délelőtt temették el az izr. hitközség elnökének Dr. Scheer Benőnek szeretett édes anyját Scheer Bernátné asszonyt. A temetés nagy közönség nagy részvétel mellett folyt le, s meghatva hallgatta Dr. Bárány József lelkész valóban szép és lélekelmő, megindító beszédét gyászbeszédét, melyben az elhunytak érdemeiről emlékezett meg. — A család a szomorú halálesetről a következő gyászjelentést adta ki: Scheer Bernát és gyermekei: Antónia, Özv. Politzer Lipótné leányával férjezett Dr. Bing Sándorné; Lajos, nevével Freibauer Lina s gyermekeikkel; Simon, Benő nevével Valatin Katával és gyermekeikkel; Jakab, nevével Kern Emmával s gyermekeikkel; Laura, férjével Bauer Józseffel s gyermekeikkel; Adolf; — valamint Bechnicz Sámuel, s gyermekei; Bechnicz Verona, férjével Dr. Löw Simonnal s gyermekeikkel; Özv. Waldner Vilmosné szül. Bechnicz Julia gyermekeivel; számos rokonok nevében is a legmélyebb fájdalomtól lasított szívvel tudatják forrón szeretett nevének, illetve felejtethetetlen jó édes anyjának, anyósunknak, nagyanyjának, testvérünknek, sógorunknak és nagy-nénjünknek SCHEER BERNÁTNE született Bechnicz Amália asszonynak, élete 71-dik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 21-kén történt kimutatt. A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 23-kán délelőtti 1/2 órákor, fognak a Csapó-utcai 8-dik számú háztól a vallás szertartásai szerint az izraelita sírkertben örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1888. Január 21-én. Áldás és béke poraira. A debreczeni izr. hitközség előjáróságának Katz Jakab alelnök indítványára egyhangulag hozott elhatározására, az előjárósági tagok a temetési szertartásokon való testületileg megjelenésére meghívták, valamint az elnökhöz részvételt intéztessék.

— **A telefon hálózathoz szükséges gépek** már megérkeztek a vállalat tulajdonosához Antwerpenből (Belgium). A gépek Edison féle szerkezetűek; ilyenek vannak alkalmazva a budapesti telefonállomások is, melyek szintén antwerpeni gyártmányok. A legújabb időben kiérkeztek ilyeneknek előállítására a fővárosban is, még pedig kielégítő sikerrel. A debreczeni vállalat, azon esetben, ha az igények követelményei a hálózati kiszélesítését, oly mértékben, hogy azzal a jövendőben is arányban fog állani, rajta lesz, hogy ily gépeket ne kellessen külföldre, de még Budapestre se menni, hanem — ha lehetséges, helyben készíttessék. Mihelyt az idő enyhülni fog, a telefon vezetékek felállításához azonnal hozzá kezdenek.

— **A tartalékosok behívása.** A Mannlicher-féle ismétlőfegyverek kezelésének elsajátításra végett tudvalevőleg hét napos gyakorlatra hívták be a X. hadtest tartalékosait, a kik közül sokan tartózkodnak Budapesttől. A Brünnben székülő hadtestparancsnokságtól ezek számára most érkeztek meg a meghívók a fővárosi katonai igazgatósághoz, mely a behívást már meg is kezdte. A tartalékosok három csoportban, január 29-én, február 5-én és 13-án kötelesek a Brünni hadtesthez vonulni.

— **Halálozás.** Fájó csapás érte városunk egyik tekintélyes polgárát, Miklóssy Mózes urat, vár. biz. tagot, s a szünigyi bizottság tagját. Neje Csáth Róza urhölgy pénteken elhunyt. A szomorú esetről csak tegnap értesülhettünk s így a halálhírt már a végzettség után közölhetjük. A koporsó felett nt. Némethy Lajos ev. ref. lelkész ur mondott rövid, megható imát. A család gyászjelentése így hangzik: Mély fájdalommal sulyos érzetével tudatom, hogy forrón szeretett feleségem, a jó nőnek egy ritka példányképe CSÁTH RÓZA folyó hó 20-án két heti kínos szenvedés után jobb létre szenderült, — életének 64-ik évében. A boldogult földi részei folyó hó 22-kén délután 3 órákor fognak Várud utca 2123. számú házmától rövid ima után, a Czegléd-utcai sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Mely végzettség megadását mindazokat, kik fájdalommal iránt részvétellel vagynak, tisztelettel meghívom és mi a fájdalommal résztvevő rokonok meghívjuk. Debreczen, 1888. Január 21. Miklóssy Mózes a férj; Csáth Róza. Szabó István özvegye;

Miklóssy Márton és nője; Miklóssy Gyula nője és gyermekei.

— **Személyi hír.** Cornenhold Ferdinand, vezérkari ezredes, N.-Váradról tegnap délután városunkba érkezett. A vonatnál a tisztikar városunkba élén Chwala Adolffredessel. Cronenhold ezredes ur ma délelőtt a tisztikar kíséretében, a helybeli kaszárnyákat látogatta meg, s mindent a legnagyobb rendben talált. Tiszteletére ma este a „Bik a” szállodában fog a katonai zene játszani.

— **A felolvasó kör f. hó 25-ki estélyén** Fazekas Sándor ur olvassa fel „Országgyűlési pártküzdelmek az 1824—25-ik évben” című történelmi tanulmányát. — Dr. Kenézy.

— **Adakozás a népkönyvtára javára** Kain Józsefné 1 frt, Krémer Jakabné 1 forint, Schvarcz Benőné 1 frt, Stern Józsefné 1 frt, Kern Imréné 1 frt, Scheer Jakabné 1 frt, Stern József 1 frt, Tarai Farkasné egy zsák krumplit, Stern Gyözőné 1 frt, Péchy Mihályné sz. gr. Dégenfeld Mária 5 frt N. N. 5 frt, Weiss Mózesné 4 frt, Cser Márton 2 drb. kenyeret, Goldstein Mórné 1 frt, Silbermann Regina 1 frt.

— **Jágócsi Péterfy József meghalt.** Ki ne ismerte e nevet, főképp az iparos osztályból. Hiszen a hazai iparügy legbuzgóbb bajnokainak egyike viselte azt, ki fáradságtalan tevékenységével dolgozott, hatott mindenütt, a hol arra szükség volt. Ezelőtt két évvel Debreczenben is sokat buzgókodott egy ipari középiskola felállítását, melynek ügyét akkor a városi közgyűlés is magáévá tette; de azóta a közönyösség levette azt a napirendről. Ez a Jágócsi Péterfy József pénteken éjjel meghalt a fővárosban a budai gözszikló felső állomásán véle történt baleset alkalmával szenvedett sérülések miatt. Temetése ma megy végbe. — Jágócsi Péterfy József iparügyi kormánybiztos volt a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban, körülbelül 50—55 év körüli férfi lehetett. Mint rendkívül tevékeny embert ismerték, különösen a női és a házi ipar fejlesztése és terjesztése körül buzgókodott. Bentazta az egész országot, felolvasásokat tartott s társadalmi téren is igyekezett az iparügynek barátokat szerezni. Meg is látszott mindenütt tevékenysége. Számos vidéki női ipariskolának volt szervező istápolója, de tevékenysége főképp a kiállítások körül nyilvánult hathatósan. Az országos nőiparképzés rendezésében kiváló szerep jutott neki, s neki tulajdonítható jó részben a nőiparképzésnek az utóbbi években mutatkozó föllendülése. Halála széles körben fog részvételt kelteni, mert munkabíró, fáradságtalan ember veszett el benne. Az ipar-tanműhelyek fejlesztésének ügye kapcsolatban áll nevével, mely azok közt fog szerepelni mindig, kik Magyarország iparfejlesztésének utóiról voltak. Végzetés balesete bizony számíthat az általános részre, tevékeny élete pedig a közéletre. — Nyugodjék békéül.

— **A keringő reformja.** A bécsi társaságban oktatás beszélnék most egy érdekes tervről, melyet a legkitűnőbb keringők szerzője forgat a fejében. Strauss ugyanis át akarja idomítani a mostani keringőt olyanfleképen, hogy más táncok alkotó elemei áltl megújuljon. A keringő az által fölvenné magába egyéb táncok előnyös tulajdonságait s a rohanó tüzes forgás mellett lennének benne nyugodalmasabb változatok. A keringő ezéja az, hogy a keringő megmaradjon körtáncnak, de azért fölülte a társalgási táncok karakterét.

— **Nyilvános beszámolás és köszönet.** Evang. Füllegetyületünk által f. hó 11-én rendezett thea estély tetemes összeget eredményezett azon nemes célnak, a melyet egy letünk szerény eszközökkel bár, de igazi vállalásos buzgalommal szolgál, u. m. az ág. evang. elemi iskola és szegénysorsu tanulóinak segélyezése. A minden közigyet áldozatkészen gyámolító közönség által ritka nagy számmal látogatott theaestélynek minden kiadás levonása után fennmaradó tiszta jövedelme 513 frt 36 krt teszen, a mely összegben a felülfizetések 145 frt 50 krral, az estélyen a perselyekbe gyűlt adományok 128 frt 22 krral szerepelnek. Hogy ez estély számadásai ily jelentékeny eredménnyel zárulnak, azon áldozatkész érdeklődésnek tulajdonítható, a mely az egylet estélye iránt egy az egylet tagjai, mint a nagy közönség részéről is nyilvánult. A buffét összeállításához ételműiek adományozásával a következők járultak hozzá: Benyács Emilné, Czapek Péterné, Forgách Károlyné, Ganolszky Lajosné, Géressy Kálmáné, Greh Mihályné, Handtel Vilmosné, Hannel Sámuelné, Kállai Istvánné, Kun Józsefné, Kühne Adolffné, Lamprecht Frigyesné, László Józsefné, Mentze Henrikné, Mayer Ottóé, Oszterlamm Ernőné, Paraszkay Gyuláné, Pongrácz Gézáné, Posszert Jánosné, özv. Petrisin Jakabné, Raics Lajosné, Roth Jánosné, Springer Józsefné, Schäfer Nándorné, Szikszai Istvánné asszonyok, az asztalok felállításához pedig Márk Aranka k. a. és Szirmayné Mészáros Jusztina asszony művirágokat adományoztak — Felülfizetéssel a következők gyarapították az estély jövedelmét: Berger Henrik 3 frt 50 krt, Bajosi József 1 frt, Benyács Emilné 1 frt, ifj. Boeczó Sámuel főkapitány 3 frt, 50 krt, Czabán Dániel 1 frt, Gróf Dégenfeld József főispán 2 frt, Emmert Antal 1 frt, F. J. 5 frt 50 krt, Feischl Károly 2 frt, Farkas Lajos 1 frt, Fábán L. Mór 1 frt, Falk Lajos 1 frt, Greh Mihály 5 frt, Harsányi István 1 frt 50 krt, Harsányi Istvánné 2 frt, özv. Hegyi Mihályné 2 frt, Hrabcezy Antal

3 frt 50 krt, Hrabcezy Antalné 1 frt, Jánossy Józsefné 3 frt, Kalenda János 1 frt, Kozányi Zoltán 2 frt, Konrád Jánosné 2 frt, Kovács József 1 frt, Kühne Adolffné 2 frt, Kun Józsefné 1 frt, Kaszanyiczky Endréné 7 frt, Kolossa Adám 1 frt, Kardos László egy 10 frankos arany, Liszka Nándor 3 frt 50 krt, Lányi Pálné 1 frt, Lichtenstein Józsefné 2 frt, Miskolczy István 2 frt, Molnár László 50 krt, Miklóssy Vinczéné 2 frt, Mayer Ferencné 1 frt, Mayer Emilné 2 frt, Mayer Gvidó örmagyiné 2 frt, N. N. 50 krt, N. N. 50 krt, N. N. 50 krt, N. N. 50 krt, Némethy Lajos lelkész 1 frt 50 krt, Örmös Gáborné 2 frt, Oberländer J. 50 krt, Pongrácz Gézáné 2 forint, özv. Petrisin Jakabné 2 forint, Raics Kajos 1 frt, 50 krt, Róza Géza 1 frt, Rácz Gyula alispán 3 frt 50 krt, Riell Antalné 1 frt, Reichmann Hermann 3 frt, Schäfer Nándor 50 krt, Szécsényi Lajos 50 krt, Dr. Szécsi Emilné 5 frt, Szediák József 1 frt, Dr. Scheer Benő 1 frt, 50 krt, Szepessy Gusztáv 3 frt, 50 krt, Steinacker Sándor 50 krt, Szliuka István 1 frt, özv. Szabó Lajosné 5 frt, Sesztina Lajosné 4 frt, Simonfy Imre polgármester 2 frt, Tassmer Hugóné 1 frt, Telegdy Lászlóné 1 frt, Tóth Ferenczéné 2 frt, Trnka Gotliebne, 1 frt, Van der Wense tábornok 3 frt, 50 krt, gr. Vay Dániel 3 frt, 50 krt, Wesszer István 6 frt 50 krt, Zátorszky Istvánné 2 frt, Ziehermann H. 1 frt. Midőn ez adományokat ez uton is tisztelettel nyugtazzuk, egyletünk nevében halás köszönetet mondunk mindazoknak, akik az estély erkölcsi és anyagi sikerét bagzó közreműködésükkel vagy adományaikkal előmozdították; köszönetet mondunk ama fiatal hölgyeknek, a kik a thea és ételműiek felszo galását szives készséggel elvállalván, e közreműködésükkel az estélynek oly ritka vonzerőt kölcsönöztek, köszönetet mondunk azon hölgyeknek, akik étel, művirág, vagy a felülfizetések közt kimutatott pénzbeli adományaikkal a buffét összeállítását és feldíszítését az egylet pénztárának igénybevétele nélkül lehetővé tették, továbbá a nemes célra felülfizetést tett nemesebb hölgyeknek és uraknak, valamint a kitaró buzgalommal és ügyességgel működött táncrendezőseknek. — Mindnyájan fogadják ismételve az Evang. Füllegetyület nevében kifejezett köszönetünket. Debreczen, 1888. jan. hó 19. Osterlam Ernőné elnök, Handtel Vilmosné, alelnök.

— **A rossz tanuló ellen a közoktatási miniszter szigorú rendetletet adott ki.** — A közép iskolákban ezúttal csak egyszer lehet ismétetni egy osztályt; a ki egymás után — kétszer megbukik, harmadszor már nem veszik föl. Indokolásul a miniszter megjegyzi, hogy az ilyen tanulóknak semmiféle biztositékot nem nyújtanak a tovább haladásra; sőt a tapasztalás szerint inkább rossz példát mutatnak a tanuló társaságnak. S különben is, a harmadszori felvétel ellenkeznek a középiskolai törvény szellemével.

— **Halva találtak.** Mult hét csütörtöki számunkban megjelent ily című újdonsághoz következőket írhatjuk: Kramer Ernő előadása után, kinek pingezéjében ez eset történt! Lénárt Lajos favágót, szerdán a Nagy-Csapó utcai 327 szám alatt, levő — bormérsből csakugyan felszólították, hogy boros hordókat segítsen a pinzébe leeresztetni. Lénárt részeg volt, s a leeresztéshez segítségül sem kötelei, sem csapófát elfogadni nem akart. A hordót hárman eresztették le, alól tartották Lénárt és még egy másik ember, Lénárt egyszer csak eleresztette a hordót, ő maga hanyat vágódott, míg a támpontjától megfosztott hordó legurult a pinzébe, s a másik embert szerencsésen, csak kissé meg horzsolta. Az eszméletlen Lénártot egy taligás vitte haza, ki otthon rövid idő alatt meghalt. Mint most már a boncolás kiderítette, halálát guta ütése okozta, s így semmiféle téves feltevéseknek helye nincs.

— **Altiszti bál.** A helyben állomásozó 39. gyalog-, a 15. huszár ezred, valamint a m. kir. mentelep altiszteji Febr. hó 1-én zártkörű táncestélyt rendeznek a Bika szálloda dísztermében. A bálra a meghívók most küldetnek sőt az azok belépti jegyül is szolgálnak. Ohajtjuk, hogy az altiszti urak vállalkozással kudarcot ne valljanak, s báljuk minél jobban sikerüljön; hanem egyet nem lehet említés nélkül hagynunk, a miről saját lattal vettünk tudomást. Ugyan miért nyomatta a mélyen tisztelt rendezőség a meghívókat Bécsben, mikor itt helyben, három olyan könyvnyomda van, melyek közül akár melyik képes lett volna azt a meghívót úgy elkészíteni, a hogy az a bécsi. Különb, csinosabb, izléesesebb meghívókat állítottak már ki Debreczenben, mint az altiszti uraké. — Reményeljük, hogy jövőre más eljárással fogunk találkozni.

— **Jogakadémiák népessége.** Hivatalos kimutatás jelent meg arról: hány hallgatója volt a hazai jogakadémiáknak a bezárt teli félévben Tizenegy jogakadémiának négy négy éves tanfolyamán 766 ifju képezte magát. Legnépesebb a debreczeni ref. jogakadémia volt, 108 hallgatóval; legkevésében (csak 45-en) tanultak az egri érseki jogakadémián. Az állami jogakadémiákon sem volt nagy létszám, melyek közül a kassain csak 55, a győri 54 hallgató volt.

— **Ingatlanok forgalma.** a debreczeni kirtörvényszék telekkönyvi osztályánál folyó évi január 14—21-ig Áron Miksa veszi Gerzon Ödön ujosztásu szántóföldét 4800 frtért. — Nagy István veszi id. Sipos István és társai

1 frt, Jánosy
1 frt, Kozányi
2 frt, Kovács
2 frt, Kun
Eendréné 7 frt.
László egy 10
3 frt 50 kr.,
József 2
László 50
Mayer Ferencz
Mayer Gyula
N. N. 50 kr.,
Némethy Lajos
Gáborné 2 frt,
grác Gézáné (2
abáné 2 forint,
Géza 1 frt
50 kr. Riekl
Bermann 3 frt.
Mayer Lajos 50
Szedák József
50 kr. Szepessy
Sándor 50
Szabó Lajosné
Simonffy Imre
Hugóné 1 frt,
Ferenczné 2 frt,
Wense tábor-
daniel 3 frt, 50
kr. Zátorszky
E. 1 frt. Mídon
szépséggel nyug-
bálás köszönetet
az estélyi er-
gő közreműködé-
telőmozdították;
szabó hölgyeknek,
a felszo gálésait
a közreműködé-
sükönzenő-
adunk azon höl-
gyek, vagy a felül-
szabó hölgyeknek,
és feldíszítést
nyújtották nekik
nemcsak a tánc-
bölgyeknek és
buzgalommal és
szépséggel.
— Öve az Evang.
közönségünket.
Mesteriam Ernőné
50 kr.
Men a közökta-
tet adott ki.
— csak egyszerű le-
a ki egymás
armadézor már
miniszter meg-
semmitféle bizto-
abb haladásra;
abb rossz példát
S különben is,
szépség a közép-
bét csütörtöki
szüneti üdönsg-
kamer Ernő elő-
ez eset történt!
erdán a Nagy-
levő — bormé-
k, hogy boros
leeresztani. Lé-
széhez segítségül
adni nem akart.
ber, Len'rt egy-
ő maga hanyat
ből megfosztott
a másik embert
horzsolta. Az
igás vitte haza,
halt. Mint most
halálát guta
a téves feltévé-
ben állomásozó
ed, valamint a
r. hó 1-én zárt-
a Bika szálloda
bírók most kül-
gyűl is szolgál-
t urak vállalá-
k, s báljuk mi-
ny egyet nem le-
a, a miről sajná-
nyan miért nyo-
gesség a meg-
helyben, három
vek közül akár
a meghívott ugy-
a. Különb, o-
t állítottak már
tíz uraké. —
a eljárásal fo-
ége. Hivatalos
hány hallgatója
a bezárult teli
ánk négy négy
képezte magát.
ezen a ref.
8 hallgató-
45-en) tanultak
Az állami jog-
létszám, melyek
györin 54 hall-
a debreczeni kir-
ályánál folyó évi
a veszi Gerzon
4800 frtért. —
István és társai

puszta háztelkét 250 frtért. — Gebei József és neje Balogh Zsuzsanna veszik Szabó Mihály és neje Fazekas Erzsébet ondódi szántóföldét 300 frtért. — Konrad Sándor veszi Konrad Gyula hatvan-utcai szőlőjét 200 frtért. — Gyenge Andás és neje Burai Eszter veszik kiskoru Erdélyi Julianna háza telerezét 200 frt. — Zöld Mihály és neje Szabó Julianna veszik Török Sándorné Szilágyi Julianna n. cseréi 11 boglyás kaszállóját 2800 frtért. — Kis József és neje Arany Zsuzsanna veszik Kozák János és neje Daku Mária 1 nyilas tégla-kerti szőlőjét 200 frtért. — Feischl Fülöp veszi Szabó Ferencz és neje Takaró Julianna ujosztású szántóföldét 500 frtért. — Pál Sándor veszi Kardos Mihály házáat 500 frtért. — Magyar Gábor és neje Kegy Julianna veszik Bösörényi Zsuzsanna Pető Istvánné ujosztású szántóföldét hasonló földért cserébe.

— Szőnyeg tánc. A bál tudósítók által oly sokat emlegetett „sima parkett” ellen Londonban hadat üzentek. A Themze melletti világváros tánctermébe újítást hoztak be, mely állítólag oly sok előnyt nyújt, hogy nemcsak a fogadnia fogadnia a táncoló szárazföld is. Az újítás a „szőnyeg tánc”-ból áll, ami röviden annyit jelent, hogy bálók és szőnyeg körüli mulatságok alkalmával most már nem a sima „parkett”, hanem szőnyegeken táncolnak. — Ez újítás oly észszerűnek tartják, hogy Londonban a meghívottakra külön kinyomatják, ha valahol szőnyegen táncolnak. A szőnyeg tánc előnye: a táncosnők nem kénytelenek a port nyelni, mely a gyöngéd tudónak annyira ártalmára lehet, a tánc közben nem is hevülhetnek át annyira, mert a szőnyeg habár viasszal vonják is be, — mégis mérsékli a szokásos örült hajszát, s végül nem lehet oly könnyen eladni, s aki eladik is, nem üti meg magát annyira. A szőnyeg tánchoz természetesen nem használnak drága perzsa termékeket.

— Születés és halálozás. A lefolyt héten városunk területén a születettek száma összesen 32; élve született 31, halva pedig 1; ezek közös református van 28, 13 fiú és 15 leány; róm. cath. 3, 1 ifjú és 2 leány; izraelita 1 leány. — Meghaltak: Bardócz István 19 éves református öngyilkosság. Mészáros József 9 hó, ref. agylob. — Márton Sára 3 hó, ref. görösk. — Mészáros Péter 71 é. ref. tudóvsz. — Vibiral Gusztáv 11 hó, r. cath. hashártyalob. — Harsányi Mihály 43 é. ref. öngyilkosság. — Bacsonyi? 1 nap veszületett gyengeség. — Tóth Erzsébet 76 hó evang. vereshimlő. — Köhegyi Luiza három hó, római cath. görösk. — Erdélyi Mihályné 48 é. ref. álképlet. Turóczy János 34 é. r. tudóvsz. Nagy György 70 é. r. aggkór. Gulácsi Zsuzsanna 2 1/2 é. ref. tudóhurut. Rápoli Nagy Károlyné 63 é. r. cath. szélhűlés. Kocsis Mihály 50 é. r. szervi szív-
baj. Gulácsi Eszter 9 hón. r. tudóhurut. Pe-
te Mária 20 napos ref. görösk. Kis? ref.
halvaszületett. Scher Bernátné 71 é. r. szervi
szív-
baj. Szabó József 56 é. ref. hashártyalob.
— Balázs János 3 hó, r. kath. agylob. —
Özv. Szücs Jánosné 75 éves ref. aggkór.
— Özv. Nagy Jánosné 72 éves ref.
aggkór. — Barna Péter 3 é. ref. görösk. —
Born Jánosné 62. é. ref. szervi szív-
baj. — Bihari Margit 2 é. ref. kanyaró. — Bak Ist-
ván 7. hó, görösk. — Özvegy Winkler
Ferencné 52 é. r. cath. — vízkór. — Lé-
nárt Lajos 47 é. ref. szerencsétlenség.
Dobó Lajos 1 é. r. torokgyík. — Özv. Ko-
pecsek Jánosné 75 é. r. cath. aggkór. Ahtal-
nok? ref. halvaszületett. Károlyi? 1 hó ve-
született gyengeség. Barna Erzsébet 1 hó ref.
görösk. Debreczeni János 50. ref. tudó-
lobban. — Miklóssy Mózesné 63 éves refor-
mátus álképlet. Oláh Julianna 10 hó ref. tü-
dőhurut. Berger Gyula 31 é. r. tudóhurut. —
Összesen 38 an. Ezek között 5 éven alóli
19; tehát épen fele az elhaltaknak. A halá-
lozások száma 6-tal több, mint a születéseké.

— A dohánycsempészet moggátlása tár-
gyában a bel- és pénzügyminiszterek körren-
deletet küldöttek a törvényhatóságokhoz, ab-
ból az alkalmából, hogy az 1887. évi XLIV.
tvczikk életbe lépett. A körrendelet az illető
tisztviselőknél különösen figyelmeztetést ajánlja,
hogy az országban nagy mérvben üzött csem-
pészet, mely az állama n a k é r z é k e n y
megkárosításával jár, mindegyik eszköz-
zel igyekezzenek megakadályozni. Kis és
nagy községekben a főszo gabirák és azok
tisztviselői személyzete, rendezett tanácsa és tör-
vényhatósági joggal felruházott városokban a
polgármesterek és azok tisztviselői személyzete, vala-
mint a csendőrség s a fővárosban a m. kir. ál-
lamrendőrség is kötelesek a dohány-, szivar-
és szivarkacsempészetnek megakadályozása
körüli, nemcsak közreműködni, hanem a csem-
pészet elfojtásában közvetlenül is eljárni. A
kötelességüket pontosan teljesítő tisztviselő-
k a törvény által kilátásba helyezett jutalom
díjra biztosan számíthatnak, viszont mulasztás
esetén a megállapított büntetéssel, szigoruan
fognak sújtani.

— Új mérlegek a vámvihatalnál. A tanács
a budapesti Fairbanks társaság mérleg és
gépgyárából egy négyes számú s 2000 kgr.
mértőképeségű, vasszerkezetű, kerekkel el-
látott, egy teljesen vasból készült ellenőrző-
és egy 1500 kgr-os faszzerkezetű, kerekkel
ellátott raktármérleget rendelt meg a városi
vámvház részére. Az új mérlegek pár nap mul-
va már föl lesznek állítva.

— Az artézi kut. Zsigmondy Béla értesí-
tette a városi tanácsot, hogy minden intéz-
kedést megtett a kut tovább furatására néz-
ve. Így rövid idő múlva — mihelyt a 200

m. m. csövek megérkeznek, újra megkezdik a
munkát, a nagytemplom előtti tornyos bő-
dében.

— Elvesztett. A szabadelvűpárt tegnap
előtti báljában egy fehér batizst, — körül-
hímett zsebkendő V. Z. monogrammal; to-
vábbá egy karperecből 3 gyémántot elve-
szett. A megtaláló ha e tárgyakat szerkesztő-
ségünknel leteszi a károsult tulajdonostól,
jutalmat kap.

— Bál és táncvigalmi meghívók. Tánc-
rendek, belépti jegyek a legdiszesebb kiállítás-
ban, ugyszintén névjegyek, és más alalmi üd-
vözetek a legjutányosabb árak mellett készít-
tetnek a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájá-
ban, Debreczenben, Széchenyi-utca Simon há-
Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöl-
tetnek.

— Biharmergyei hírek. Nagyvárad-
don kövezet- és vásárvárműdjában
a múlt évben 98568 frt. 83 kr. folyt be,
1885 frttal kevesebb az irányzott összegnél.
— Az utcaigazgató fogasztás Nagy-
váradon a múlt évben 3.250.551 köblábra ment,
melyért a város 10652 frtot fizetett. — Ko-
porsó szentelés közben halt meg szerdán d. u.
Horváth György nagyváradi gör. keleti lel-
kész. A mint ugyanis Botó Demeter kopor-
sóját a temetőben beszentelte, hirtelen ösz-
szergyott és meghalt a hazafias szellemű
pap. — Epitkezés a Szt. László
(püspök) fűrdőben. Schlauch Lőrincz, lat-
szertartású püspök elhatározta, hogy a Szt.
László (püspök) fűrdőben, mihelyt az idő en-
gedi, nagyobb mérvű építkezéseket eszközöl-
tet. — Derék munkásságdek.
Nagyváradon Wallner Ferencz lakatosmester
segédei azt határozták el maguk közt, hogy
hetenként közösen megadóztatják magukat s
kiszabott részletekben krazároknak gyűjtenek
Erdélyi ügyek. Ez önadóztatással 16
frtot gyűjtöttek s ez összeget már be is küld-
ték az erdélyi kulturregyletnek. — Szent
János biharmergyei közösg elő-
járásága azt határozta el, hogy elég gazdag
könyvtárát az erdélyi kulturregyletnek aján-
dékossa; és a könyvtárt a kulturregyletnek
már el is küldötte. Az egylet az ajándékot
megköszönte és — eladja.

Farsang.

A szabadelvű-párt bálja.

Mióta a szabadelvű párt évenként báljait
rendezi, az mindig a farsang legsikerültebb
mulatsága volt, mert sehol oly igaz magyaros
kedélylyel zavartalan vígsággal, fesztelenség-
gel mulatni nem lehet, mint a mi bálun-
kon, a hol városunk társadalmá vallás és
osztály különbség nélkül találkozik.

Ugyanazok a feljegyzéseire máltó jelen-
ségek, melyek pártbálunkat minden más bál
föl helyezik, s melyek precizitását képezik,
most is láthatók voltak. Ez az igazi „d e b r e c z e n i b á l” hamisíthatlanul, festő-cse-
téré méltó.

A mellett, hogy ott voltak városunk
polgári osztályának legtekintélyesebb
jei, a szobati bál méltán sorozható, az
idei elite bálók közé. Városunk urí és vagyo-
nos polgár osztálya gyűlt ott össze, kellemes
találkozott adva egymásnak, és valóban fe-
szélytelenül töltve el az éjt.

Nemcsak az ifjak hoztak onnan magok-
kal édes bál emlékeket, hanem bizonyára az
öregék is.

A táncvigalom 9 órakor kezdődött meg,
a legérgebb és legszebb magyar táncok
egyikével, a lakodalmassal.

Tizenegy órakor Gróf Dégenfeld József
főispán ur, kedves neje Gróf Dégenfeld Józ-
sefné Szilassy Irma urnő ő méltósága és a
mi kedves szeretett képviselőnk Gróf Dégen-
feld Lajos tisztelték meg megjelenésükkel a
kedélyes mulatságot és maradtak késő haj-
nalig a vígadókkal.

A talp alá vdt a Rácz Károly kitűnő
bandája huzta, a négyeseket 70 pár táncolta
s a mulatságnak 5 órakor volt vége.

A megjelent hölgyek névsorát következő-
leg sikerült összeállítani: Gróf Dégenfeld
Józsefné Szilassy Irma, Balogh Istvánné, Biri
Károlyné, Barta Istvánné, Csáky Gergelyné,
Czeizing Gusztávné, Czeglédy Józsefné, Dézsi
Lajosné, Ekl Jánosné, Egressi Jánosné, Ge-
rébi Fülöpné, Glósz Józsefné, Grünvald Ja-
kabné, Horváth Istvánné, özvegy Jónáné, Jo-
bágy Jánosné, Kapros Józsefné, Kelemen Fe-
renczné, Kovács Sándorné, Kaufman Ignáczné,
Kiss Jánosné, Liptay Miklósné, Liptay Gáborné,
Lengyel Imréné, Márk Pálné, Márk Endréné,
Dr. Magoss Györgyné, Méhész Andrásné, Mol-
nár Ambrusné, Nemes Kálmánné, Nagy Bá-
lintoné, Nagy Gáborné, Ormódy Lajosné, Peles-
key Józsefné, Dr. Pápay Imréné, Péntek Ist-
vánné, Riesz Henrikné, Somogyi Jánosné, So-
mogyi Józsefné, Szentesi Jánosné, Soós Já-
nosné, Simai Sámuelné, Sipos F. né, Trázi
Andrásné, Tóth Mária, Török Ferenczné, Vá-
sári Andrásné, Zátorszky Istvánné aszonysá-
gok és Balogh Juliska, Biri Juliska, Biri
Ziza, Csáky Mariska, Ceglédy Mariska, Eg-
ressi Róza, Glósz Róza, Horváth Mariska és
Erzsike, Jobágy Róza, Juhász Eszti, Kapros
Erzsike, Kelemen Róza, Kőröndy Juliska Ko-
vács Eszti, Kis Róza, Liptay Mariska, Márk
Aranka, Mészáros Anna és Apolónia, Méhész Ju-
liska, Nemes Ilona, Nagy Róza, Nagy Juliska és
Erzsike, Peleskey Róza, Péntek Róza, Pos-
szer Ida, Szabó Ida és Margit, Somogyi
Málka, Sinai Emma és Luiza, Sipos Teréz,
Tóth Ilonka, Trázi Margit, Tóth Mariska,

Tóth Emma, Török Róza és Zátorszky Matild
kisasszonyok.

A kedélyes vacsora alatt egymást érték
a pohárköszöntők. Ilyeneket mondtak: gr.
Dégenfeld Lajos, Kovács Sándor, Nemes
Kálmán, Dr. Zelizi Dániel, Buzás Pál s többen,
éltetve Tisza Kálmánt, Kőrösi Sándort, Dé-
genfeld Lajost, Dégenfeld József grófnét, a
debreczeni lelkes hölgyközönséget, Fráter
Imrét pártunk tevékeny, buzgó elnökét stb.

Káli.

S z i n h á z.

„A bolondok grófia.” Jókai Mór eme
kacagató énekes bohósága, három héttel a
népszínházi első eladás után a debreczeni
színpadon is be lett mutatva, szombaton este.
Tegnap megismételték s ma újra alkalma nyi-
lik a közönségnek e mulatságos jelenetekben
gazdag darabot végig élvezni „A bolondok
grófia” tudvalevőleg a nagyköltőnek egy régi
novellájából készült, mely a Dekameronban
olvasható: „Történetek egy ócska kastélyben”
cím alatt, s létrejvetelére Jókai Mórnak
amag ígérete szolgáltatott indokot, melyet a
népszínház egyik divájának, Pálmai Ilkának
tett, hogy t. i. irni fog számára egy néma
szerepet. Nos, a koszorú író be is váltotta
ígéretét s így született meg ez a színpadra
alkalmazott szellemes bolondság, melyben az
alapul vett novella hősnője egész az előadás
végéig csupán népdalokban, jó régi magyar nó-
tákból fejezi ki minden gondolatát, minden ér-
zelmet és csak a harmadik felvonás végén jöme-
g a beszélőképeségre, melyet már 12 éve, hogy
elvesztett. Nagyon természetes, hogy Jókai
az ócska kastély történetének dramatizálásá-
val korántsem akart valami kiváló színművet
hozni létre. — Kellemetlenül esalodik az,
ki Jókai ragyogó talentumainak meg-
felelő, s a dramaturgia szigorú szabályait
is szemelőtt tartó színművet vár „A bolondok
grófia” ban. Mert ennek a mértéknek alatta ma-
rad a bohózat. De nem is ilyen ambícióval
lett az megírva, mely a nagy költő pezsgő
humorának pillanatszerű, jó kedvű szüleménye.
Ellenben az, a ki e furcsa bohóság különös
alakjainak festésében, meszerü cselekmé-
nyeiben, a szellemes ötletekben és eleven
szövegében a régi Kakas Márton-
ként adomázó, a tréfáskodó, a vakmerően
fantazáló Jókait nézi, hallgatja, az bi-
zonyára nem fog a darabnak, mint színpa-
dra szánt terméknek, drámai gyöngéségei-
vel törődni; hanem enged a mulatató, a
kacagató hatásnak, melyet az igen nagy
mértékben képes elérni. Jókai pedig aligha
célzott annál egyébre, minthogy jóízűen
megnevettessen. Es ezt el is érte nagy mér-
tékben.

Az előadó színészek közül elsőhelyen
kell kiemelniük V. Margó Czéliát, ki
Iringa grófkisasszony énekes szerepében any-
szeretetre méltóságot, kellemet öntött; azo-
kat a jó öreg nótaikat, melyeket Jókai össze-
gyűjtött, olyan bájosan énekelte, a némaságot
harmadfel felvonáson keresztül olyan szépen
színelte, hogy inkább ő dominált az előadás
alatt, mint a többi, aki különben szintén műv-
sziesien énekelte a maga nótaí's játéka is me-
leg szívből fakadt.

A bolondok: Halmai (tisztartó), Róna-
széki (kulesár), Hegyesi (jager), Bogár (ko-
sis) és Püspöki (komornyik) voltak s minde-
gyüköjük derekasan megfelelt feladatának.
Rónaszéki az ő sajátos humorával, mókáival
most is erősen megkacagattával, különösen a
karzatot, mely ki nem fogott volna a kihíva-
sokból. Hegyesi és Püspöki tulzás nélkül is ha-
tottak. Rónaszéki né Kalazánzia baronesse
szerepében ének parthéját elég eszesen éne-
kelte s játéka is rokonszenves volt. L o c s a
r e k n é mint a lilaszínű apácák főnöknője
falrengető tetszészajt támasztott azzal, hogy
a második felvonás végén maga is eleven
csárdástáncra kerekedett. Az előadást mind-
két este telt ház nézte végig.

USARNOK.

Az egészségügy haladása.

Irta: Dr. Tihanyi Sámuel.

(Fol. tatás.)

Ezen előadott reflexiók nem újak —
ilyenekkel és hasonlókkal telten gyűlhettek
és gyűltek össze a bécsi congressuson ugy a
nagy tudósok, a higiénia terén üdvösen mű-
ködő capaczások, valamint a szerény
körben mozgó gyakorló orvosok a higiénia
hívei, barátai, kik mindnyájan áthatva
voltak azon magasztos gondolattól, hogy a
higiénia újabb tanút megismertetni, illetőleg
megismerni és terjeszteni szükséges.

Okulva az előbbi congressusok hiányán,
a bécsi congressus igyekezett a megvitatandó
tárgyalmazt észszerűen berendezni, az
egyes témák referensét kijelölni és a con-
gressuson már egyelőre kidolgozott szabály-
zat szerint eljárni, épen ezen eljárásnak kö-
szönhető minden egyes téma letárgyalása.
Ezen szabályzatból kiemelendők a következők:

A bécsi congressusnak célja a higiénia
előmozdítását a legtovább és legkülön-
bözőbb körökkel megismertetni, célja, hogy
a congressus gyűléshelyét képezze az összes
államok tudósai és szakférfiainak, kik eszme-
esere által ezen tan fejlődését előmozdítják
és nyilvános tárgyalások és discussiók által
a higiéniai érdeklő kérdéseket tisztázzák.
Tárgyát képezik e congressusnak az összes

higiéniai érdeklő kérdések, a demographia,
az orvos rendőrség és az orvosi statisztika,
a témák 5 sectióba osztattak be, mely thémák
referensék által tárgyalatnak, kik azo-
kat velős kivonatokban, 15 percnyi idő alatt
tetszés szerint választott nyelven, disszusióra
boosátva adják elő. A discussióban részt
vehet minden egyes congressusi tag, szabad-
ságában állván észrevételeit német, francia,
angol vagy olasz nyelven megtenni, egy és
ugyanazon tárgyhoz csak kétszer szabad szó-
lani, a szavazás tisztán tudományos kérdé-
sekben el nem rendeltetik.

Ha a congressuson letárgyalt 22 témá-
ról itt részletesen referálnék, ez jelentésemet
fölte hosszúra nyujtaná. Ezen témák közt
voltak olyanok, melyek egyrészt abstract
érdekiek, másrészt pedig a mi viszonyunkra
nem alkalmazhatók, ezeket tehát egész bátran
mélőzhetem, csak azokat akarom ismertetni,
melyek actuliss és közös érdekűek és melyek
a congressus kimagasló pontjait képezik. Ne-
vezetesen a) Az alcoholismus, b) A közegész-
ség tan népszerűsítése, c) A himlő oltás, d)
Az ivóvíz kérdése, végre e) A titkos szerek-
kel való szédélgés kérdése.

Az alcoholismus kérdése egyik legérde-
kesebb pontját képezte a congressus tárgya-
lásainak. Az alcoholismus korunk nagy hord-
erejű socialis baja, annyira és oly általáno-
sán el van ez ismerve, hogy e tényhez
semmitféle kétely nem fér. Ezen elismert tényt
még sem lehet eléggé hangsúlyozni, dacára
annak, hogy majdnem minden ember az
iszakoskodást felette nagy socialis bajnak te-
kinti, aránylag mégis kevesen vannak, kik
tudják, hogy ezen baj directe és indirecte
mily tetemes árokot idéz elő, az emberek tes-
ti, szellemi, és anyagi viszonyaiban. Sok állam-
ban alig van ember, kinek egyik másik roko-
nosa vagy ismerőse ne szenvedne közvetve vagy
közvetlenül az alcoholismus pusztító hatásá-
tól. Ha e szavakat halljuk; az ott egy
iszakosnak a felesége; ez itt egy iszakosnak
a gyermeke, mily szomorú képe a kimondha-
talan fájdalomnak, a kétségbeesésnek körül
ekkor lelki szemünk elé; hány ezer meg ezer
ember könnyei hullanak, sokszor elrejtve, a
csapás sulya alatt.

Az alcoholismus közvetlen befolyásáról
elég világosan referál a statistica, mely a
kórházak, tébolydák, fegyházak népesedésének
szomorú emelkedését mutatja, az alcoholismus
közvetett befolyásáról azonban, fájdalom, nem
nyújthat felvilágosítást. Nem szóhat arról,
mily káros befolyást gyakorol a nép vagyoni
állapotára, az élszegényesedésre, a munkae-
rőre s az erkölcsiségre, a serdülnő nemzedékre,
a családi életre és számtalan más nemzet-
gazdászati viszonyokra. — Ha a nemzetek szem-
előtt folyton azon tudat lebegne, mily
óriási pusztító erőt fejt ki az alcoholismus,
már réges régen és sokkal erősebb rend-
szabályokhoz nyultak volna ezen baj kiirtása
céljából; mily óvintézkedéseket foganatosítan-
ak például a cholera ellen, s mi a cholera
pusztítása az alcoholismus pusztításával
szemben.

Az iszakoskodást ugyan egészen kiirtani
nem lehet, de lehet azt annyira esökken-
teni, hogy csak töredékét fogná annak képe-
ni, a mi azelőtt volt. Ecclatans lehet például
felhozni Skandináviát, hol az alcoholismus
egykor elterjedtsége által rémitően pusztí-
tott. Jelenleg azonban az alcoholismus ellen
vivott energicus és szakadatlan harc folytán,
ott a viszonyok annyira meg javultak, hogy
az összes államok közt a legjobbak. (Scandi-
náviában a védekezés egyik leghatalmasabbik
az ugynevezett Gothenberg féle Systema el
fogadása, mely szerint az egész szeszmonpoli-
um részvénytársaságok birtokában van, mely-
ek köztelvények a monopoliom után befolyó
tisztá jövedelmet különféle jótékonycélokra
fordítani.)

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, kedden, 1888. jan. 24-én

páros bérletszűnetben

LÁSZINÉ ETEL

jutalomjátékául és

KEREKES GÉZA

ur műkedvelő felléptével:

POLONCZ.

eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Felolós szerkesztő és kiadó laputalajdonos

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.

Hirdetés.

Nsgos Gróf Zichy Géza urnak a
hosszú-pályi-i határ-ban az ugynevezett „S z a b o t i s z t a t a”-i birtokán lévő öreg szálta
erdeje szabad kézen eladó, — az erre vonat-
kozó feltevések, s illetve a levágandó fák vé-
telára felől tudomás szerzhető Nemes Kál-
mán ügyvédnél Debreczen'en Battyáni-
utca 2160. sz. a.

A legrégibb népies gyógyszer a koncentrált
kosterneuburgi tag-esszencia.
(köszvény tolyadék)

az orvosnőri ve-
gyészeti műterem-
ben megvizsgálva
és bejegyzett véd-
jegy által e adása
biztosítva.
1/2 üveg 50 kr.
egy üveg egy frt
postai szállítással
15 krral több.

gyógyszerész Klosterneuburgban.
Valódi minőségben a következő gyógy-
szertárakban: Főraktár Magyarország részére:
Török József, Budapest, királyutca 12.
DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek Emil
gyógyszerésznél.

Azonnal és tartósan távolított és gyógyítja
minden rossz szagot

a szájból
a csász. kir. eng.
EUCALYPTIKUS SZAJ-ESSENZIA
(kitüntette Páris 1878.)

A legbiztosabb, legtartalomdúsabb (78%
hatásos alkatrészekből) a személyes fű-
tőtelenítéshez kiválóan alkalmas, mert
tökéletesen ártalmatlan, tiszta szer
gyógyerejű védőszer

szájpadlás katarus

ellen
és általában ragályos betegségek
elkapása ellen is.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.
Med. Dr. C. M. Faber
néhai I. Miksa császár fő felsége orvosa
a becsületrend lovagja stb. Bécsben.
Raktárak: Debreczenben:
Gültl N. Miskolczon: Dr. Szabó
J., Dr. Szabó K., Kurucz J. gyógy-
szerész. Máhr K. üzletében. Eger-
ben: Gölner L. gyógyszer. — Szé-
cseny: Pokorny gyógyszer. Szat-
már: Konkla Kálm. fűszerkereskedő.

MEGHÍVÁS.

A b.-ujvárosi takarékpénztár
4-ik rendes közgyűlését

folyó év február hó 12-én

delelőtt 10 órakor, a Casino nagytermében tartja, melyre a t. részvé-
nyesek ezennel meghívotnak.

Kelt B.-Ujváros 1888. január hó 19 én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1887. évi mérleg előterjesztése.
2. Igazgatósági jelentés, ennek kapcsán a nyereség mikénti felosztása.
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. Két igazgatósági tag választása.

Jegyzés. A szárszámadás, nyersintén az igazgató ági és felügyelő bizottság évi
jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet hivatalos helyiségé-
ben megtekinthető.

Mely cigarettapapír a legjobb?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés
már a kétségtelenebb módon behizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos szemé-
lyiségek által összehasonlított vegyelmézetek alapján a for-
galomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a
„Les dernières Cartouches“

Braunstein Frères gyárától.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír
elismertett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által
a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a buda-
pesti állami vegykeresleti állomás főnöke által megállapított
1887. júl. hóban Dr. Soyka Hygiéniai-tanár által a prágai
nem. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehason-
lító vegyelmézet a lehető legfényesebb eredmény koroná-
ta emellyben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír
28-74%-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77%-al
kevesebb idegen alkalmat tartalmaz, mint a többi vegyelmé-
zett papír. VALÓDI csak azon papír, melynek etiquetteje
mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères cégét viseli.
A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyei-
nek nagybani elárulása végett

Braunstein Frères

saját cég alatt Bécsben, H. k. Negorlegasse 8.
sz. a. raktárt nyitott, továbbá kapható minden
nagyobb ilyenül ezike. áru-ú k-reskedőknél

8611. sz.
1887.

III.

Árverési hirdetm. ki onat.

A debreczeni kir. törvényszék mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Hajdumegye árvapénztára képviselőjében
Pénzes Sándor árvaszéki elnök végrehaj-
tatónak Ács Eleknek mint kiskoru Ács
Elek és Eszter gyámja végrehajtást szen-
vedők elleni 133 frt 22 kr. tőkekövetelés
és járuléki iránti végrehajtási ügyében
a debreczeni kir. törvényszék területén
lévő Vámos Péres községben fekvő a
v.-péresi 973 számú telekkönyvben A.
I. 1-5 r. sz. 1119. 2284. 3703. 4847.
7431. 7716. hr. sz. a foglalt ingatlano-
kból kiskoru Ács Elek és Eszter il-
lető fele részre 203 frt 50 kr, és a
N.-Fülöpi 172 számú telekkönyvben A.
I. 1-5 r. sz. 276 479. 1146. 1364.
1373. hr. sz. alatt foglalt ingatlanokból
szinrén őket illető fele részre 172 frt-
ban az árverést ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fen-
nebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi
Mártius hó 29 dik napján d. e. 9 órakor
V.-Péres község házánál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított ki-
kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 48
frt 05 krt készpénzben, vagy az 1881 LX.
t. cikk 42-dik §-ában jelzett árfo-
lyammal számított és az 1881
évi november hó 1-én 3333. szám alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban,
kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-
kaldított kezéhez letenni, avagy az 1881:
LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1887. évi decz. hó
31. napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
tszéki bíró.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik minden nemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek, hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.